

Andrejs Vaivars

Māksla rodas nakts vientulībā

Juris Kulakovs ir neapstrīdams latvju mūzikas korifejs. Astondesmitajos gados viņš bija kā zobu sāpes padomju varai, šodien - triju vietējo tenoru lietu bīdītājs. Pēdējos gadūs Juris ar pamatīgu vērienu rīko savas dzimundienas svinības.

Juri, tavas dzimundienas svinības jau kļuvušas tradicionālas. Ar ko šis gads atšķiras no iepriekšējā? Ko jaunu esi paveicis?

Neskaitot pirmo, kas bija īstā, kantaini apaļā jubileja, pārējās kaut kādā zinā ir atskaites momenti par darbiem, kas attiecīgajā gadā ir paveikti. Pagājušajā gadā tads darbs bija dziesmu cikls ar Normunda Beļska un Daces Micānes-Zālītes vārdiem «Ieklausies», kas bija ansambļa «Knīpas un knauķi» pasūtījums. Aktuālākais darbs tajā gadā gan bija «Mateja pasija», tomēr «Ieklausies» bija otrs lielākais darbs, kas tika izdots diskā un kuru savā repertuārā iekļāva Nacionālais teātris, rādīdams reizi mēnesī. Par to es šogad saņēmu arī autortiesību bezgalības balvu. Šo balvu piešķir darbiem, kuri tiek izmantoti visos medijos. Šajā gadījumā darbs bija izdots diskos, skanēja koncertos televīzijā un radio, kā arī teātrī. Viss iepriekšminētais pirms gada skanēja jubilejas koncerta pirmajā daļā. Savukārt otrā daļa bija «Pērkona» uzstāšanās. Šogad par aktualitāti kļuva mana sadarbība ar trim tenoriem. Tāpat ir iznācis šī trio disks «Mīlas prieki», ko izdeva tieši Valentīna dienā. Šī sadarbība man pašam dod neapprakstāmu baudu, kad trīs vīri kārtīgās,

Itālijā un citur Eiropā labi skolotās balsīs dzied. Tas ir kaut kas īpašs. Kā viens no viņiem stāstīja kādā intervijā, dažām sievietēm, dzirdot tenora augšējās notis, sākoties kaut kas līdzīgs orgasmam.

Vai šis cilvēks nebija Nauris Puntulis?

Tā varētu būt. Šis projects ir fenomenāla lieta, ņemot vērā, ka savā darbībā es neesmu īpaši pievērsis uzmanību vokālām kvalitātēm kā tādām. Bieži esmu sadarbojies ar aktieriem, un man ir ļoti svarīgi, lai dziedātājs paustu dziesmas un dzejas galveno jēgu. Bieži vien tieši aktieriskā puse man šķita ļoti svarīga, tāpēc prēt vokālajām lietām nebiju īpaši kritisks. Šajā ziņā viens no unikālākajiem bija latviešu izcilākais āksts, šo vārdu lietojot labā nozīme, Edgars Liepiņš, un sadarbība ar viņu man bija īpaša.

Mani vienmēr ir interesējis simfoniskais orkestris, akadēmiskā mūzika, bet pēdējo gadu laikā vairāk esmu nodarbojies tieši ar akadēmisko dziedāšanu.

Triju tenoru projekts bija pirmais šāda veida pasākums Latvijā.

Kā nonāci pie domas, ka kaut kas tāds ir nepieciešams?

Triju tenoru projekta ideju autore patiesībā ir Ilze Strenga. Jaatzīst, ka pati doma, ka jābūt tieši trim tenoriem, nāk no Itālijas, kas slavēna ar savu trio - Pavaroti, Karerass un Domingo. Kādā televīzijas ballītē, kas notika Mazajā ģildē, Strenga noorganizēja, ka mēs kopā uzstāsimies ar nelielu priekšnesumu, izpildot dažas dziesmiņas. Tā arī viss sākās. Šis pasākums patika gan mums, gan publikai. Tad bija neliels klusuma periods, bet pagājušajā gadā atradās sponsors un iznāca šis disks, kas pāris mēnešus esot bijis pat topa augšgalā.

Pedejo laikā tu esi pievērsies tādām mierīgām lietām kā klasiskā mūzika, dziesmu cikli, «Mateja pasija»... Vai tevī nemājo zināma no stalģija pēc tr-jiem «Pērkona» laikiem?

Tās lietas, ko šobrīd daru, nebūt nav mierīgas, bet garīgi piesātinātas. Runājot par «Pērkona» laikiem, jāsaka, ka nekas dzīvē tiešā veidā neatkārtojas. Saprotams, ka rokmūzika ir vētraina. Fanošana notiek vētru un dziņu periodā, laikā, kad jaunietis vēl studē. Taču pēc tam situācija majnās. Nav vērts ļauties kaut kādai nostalgijai. Tas bija un viss. Nostalgiskas izjūtas var gūt, apmeklējot «Pērkona» koncertus naktsklubā «Kabata» vai «Četri balti krekli», kur viss notiek un ir ļoti jauka atmosfēra. Kopumā ņemot, jāsaka, ka visam ir savs laiks. Kā teica Remarks – «Laiks dzīvot, un laiks mirt». «Pērkons» astoņdesmitajos gados bija tas pats, kas «Prāta vētra» deviņdesmitajos. Gan jau divtūkstošnultajos gados atkal parādīsies kāds, kam piederēs at tiecīgais laiks. Arī «Prāta vētra» kaut kļūst veca un novecos kopā ar saviem faniem. Viesiem būs ģimenes, bērni, darbs, kāda tā bija jaunībā, vairs nebūs.

Tava radošajā dzīvē ir bijuši dažādi posmi. Kurš no tiem tev šobrīd šķiet foršākais?

Tiešām - daudz kas ir bijis. Es ceru, ka daudz kas vēl būs. Radošākais posms neapšaubāmi bija «Pērkona» laiks un viss, kas ar to saistās. Tomēr, paldies Dievam, man ir akadēmiskā izglītība, un paralēli visām «Pērkona» aktivitātēm es turpināju studēt. Mani interesē visi mūzikas žanri. Patiesībā arī šis laiks ir ļoti labs un interesants. Neveiksmīgs laiks ekonomisko kolīziju dēļ bija apmēram deviņdesmito gadu vidū. Tā kā es nestrādāju, biju

brīvmākslinieks, tajā laikā cietu ļoti lielu trūkumu. Nevienam neko nevajadzēja, bija inflācija, naudas mainas ... Visi domāja par iztiku, nevis par mūziku. Tad es pat ilgojos, lai man būtu regulāri ienākumi, ar ko es varētu rēķināties. Tomēr tā laika sekas ir palikušas vēl šodien - joprojām daudzi cilvēki nevar atļauties tērēt naudu gan ierakstiem, gan koncertu apmeklējumiem. Jācer, ka ar laiku tas nokārtosies. Man šķiet, ka grūtākais ir garām un turpmāk viss bus tikai labāk.

Ka tu vērtē notikumus, kas astondesmito gadu vidū risinājās Ogres koncertā, par kuru tika sacelta drausmīga ažiotāža?

Skatoties no šodienas redzespunkta, man visvairāk ir žēl, ka dažiem jauniešiem tika sabojāta dzīve, ka viņi tika saukti pie kriminālatbildības. Pastāv pat zināmas aizdomas, ka tā bija provokācija, lai mūs aizliegtu. No normālas loģikas viedokļa tas bija huligānisms, un būtu tikai jāatlīdzina zaudējumi, nevis jāuzsāk baigākās krimināllietas. Tāpēc man žēl to jauniešu, kuri saņēma nepamatoti bargu sodu. Īpaši smagi to visu bija vērot dokumentālajā filmā «Vai viegli būt jaunam?». Citādā ziņā to varētu uzskatīt par reizi, kas vēsturē ieies kā unikāls gadījums. Es nespēju iedomāties, ka kaut kas tads varētu atkārtoties. It īpaši jau pašreizējos laikos.

Savulaik tu paziņoji, ka mūziku raksti tikai naktīs. Vai šis ieradums ir saglabājies? Kāpēc priekšroku dod tieši šai diennakts daļai?

Šis ieradums man ir joprojām. Naktī valda miers gan mājās, gan pilsētā, nav lielās dienas burzmas, kā arī visas sīkās darīšanas, kas atrauj no iespējas koncentrēties. Esmu arī dzirdējis, ka naktī lielu iespaidu dod mēness un visādi kosmiskie starojumi. Bioloģiski gan skaitās, ka cilvēkam viszemākais aktivitātes punkts ir ap pustrījiem naktī.

Kas tu esi - cīrulis vai pūce?

Esmu izteikta pūce. Ja es būtu cīrulis, viss droši vien būtu daudz savādāk. Tad es varētu celties piecos, sešos baudīt rīta stundas, kurām zelts mutē. Tajās dažās reizēs, kad man ir nācies celties tik agri, rīti ir bijuši ārkārtīgi skaisti, īpaši jau pavasaros un vasarās, kad jūtams fantastisks miers, mostas daba, dzied putniņi ... Lai tā darītu, man ir jādzīvo pilnīgi vienam laukos. Tad es varētu strādāt no tumsas līdz tumsai. Pilsētas burzma tomēr ir nomācoša.

Kā tu relaksējies no daudzajiem koncertiem, muzicēšanas, skaņdarbu rakstīšanas?

Vasarā es labprāt peldu. Cerams, ka šovasar beidzot atsākšu spēlēt tenisu, kas arī man ļoti patīk.

Tava nodarbošanās ir saistīta ar nepārtrauktu celošanu, atrašanos ārpus mājas caurām naktīm. Kā to visu uztver tava otra pusīte?

Manuprāt, mans dzīvesveids ir pat veselīgs mājas dzīvei, jo arī otra pusīte var baudīt vientulību. Jo vairāk tāpēc, ka arī viņa ir māksliniece (gleznotāja Barbara Gaile), kurai ir nepieciešams radoši domāt. Bet domāt ir iespējams tikai vientulībā.

Kā tavā mājā sadzīvo mūzika un māksla?

Ļoti labi sadzīvo. Tādā veidā veidojas mākslinieciska vide, kas mani vienmēr ir saistījusi. Jau kopš studiju laikiem esmu saistīts ar mākslinieku aprindām. Bieži vien uzturējos arī akadēmijā, kur, protams, tika lietoti uzmundrinoši dzērieni, bet tā bija studiju laika bohēma. Turklāt man ļoti patīk komforts. Pie komforta es pieskaitu arī estētiskas lietas, kas rada labu vidi, atstāj labu iespaidu. Tas ir brīnišķīgi.

Reiz tu teici: lai radošais darbs ietu uz priekšu, ir nepieciešams pāris reizes gadā aizbraukt no Latvijas. Kā šobrīd ir ar ceļošanas lietām?

Interesants brauciens kopā ar kādu kompāniju man izdevās pagājušajā vasarā, kad kopā ar savu otro pusi un vēl dažiem cilvēkiem pabijām Izraēlā. Iespaidi ir ļoti interesanti. Izraēla ir īpatnēja zeme, un mums patika. Tā, starp citu, bija pirmā reize manā mūžā, kad kaut kur aizbraucu vienkāršā ekskursijā. Parasti visi braucieni bija saistīti ar koncertēšanu. Nupat pabiju Stokholmā, kurp braucu kādas izstādes dej. Šīs izstādes, kas stāsta par Zviedrijas un Latvijas vēsturi, materiāliem tiek pievienots arī kompaktdisks, pie kura savu roku esmu pielicis arī es. Tā kā man bija daudz brīvā laika, turklāt viesnīca atradās pilsētas centra, tad ļoti daudz staigāju pa Stokholmu ar karti kabatā. Tā tiešām ir ļoti skaista pilsēta. Šoreiz man tā īpaši iepatikās, kaut gan esmu Francijas fans.

Kas tev ir galvenais dzīvē?

Reiz kādā agrā ritā man piezvanīja kādas avīzes žurnāliste un arī uzdeva jautājumu, kas man dzīvē ir galvenais. Būdamis miegains, noburkšķēju, ka galvenais ir Dievs. Meitenes balss klausules otrā gala mulsi pateica - paldies. Es domāju, ka šo manu burkšķienu neieliks, taču pēc kāda laika redzu avīzē, ka ielikts gan. Kas man ir galvenais dzīvē? Droši vien tas pats, kas Brigaderei - Dievs, daba, darbs! Vispār galvenais ir mīlestība visas tas izpausmēs. Tas ir galvenais virzītājspēks. Ja tā nav, nekas nesokas un nenotiek. Jamil sevi, citus, Latviju, darbu un tā tālāk.

Kā tu gribētu sagaidīt savu nākamo jubileju?

Godīgi sakot, nekad neesmu domājis, kura nākamgad bus mana aktuālākā lieta. Viens no projektiem, kas jau vairākus gadus «karājas gaisā», ir dziesmu cikls ar Veidenbauma vārdiem. Tas nu beidzot būtu jāizdara. Ceru, ka rudenī es pie tā pieķersos. Domāju, ka projektam varētu pieaicināt vairākus draugus, no kuriem vieni varētu būt «Līvi». Doma par so projektu man ir jau vairākus gadus. Arī daudzi cilvēki mani ir jautājuši, kāpēc nav, kad būs?! Vispār dzīve man visu piespēlē pati, radot dažādas situācijas. Tādējādi es šobrīd nevaru pateikt, kas nākamgad manā radošajā dzīvē bus galvenais, aktuālākais. Dzīvosim – redzēsīm!

Muzikālais Juris Kulakovs

Ģimene: esmu šķīries, ir meita no pirmās laulības. Šobrīd dzīvoju civillaulībā.

Brāļi, māsas: ir māsa Aija, kura strādā par skolotāju

Vecāki: tēvs – pensionēts mežzinis, mamma – pensionēta skolotāja

Mīļvārdiņš: praktiski nav. Ja arī ir, tad laiku pa laikam tas mainās.

Izglītība: pusotra konservatorija. Esmu beidzis J.Mediņa Mūzikas koledžu, kā arī konservatoriju, apgūstot pūtēju un estrādes orķestru diriģenta amatu pir Pētera Plakida.

Hobijs: mans šībrīža hobijs ir franču valoda – pirmdien jāiet uz trešā semestra eksāmenu. Man ļoti patīk apgūst valodas. Vēl varētu iemācīties zviedru, vācu un itāļu valodu.

Mīļākais dzīvnieks: man patīk suņi, jo pats esmu dzimis Suņu gadā. Šāda dzīvnieka gan man nav, jo tad ir jābūt citam dzīvesveidam, kā arī savrupmājai. Turēt lielu suni dzīvoklī, manuprāt, ir diezgan briesmīgi.

Mīļākā krāsa: ja melnu neskaita par krāsu, tad zaļā krāsa

Literatūra: labs jautājums.

Mīļākais aogērbis: vainu ērts un nevērīgs, vai arī svinīgs. Patīk smokings ar tauriņu.

Mīļākais ēdiens: kartupeļi visos veidos, īpaši jau cepti. Visvairāk patīk klasisks lauku ēdiens ar biezpienu un dārzeņiem.

Mīļākais dzēriens: kafija un sarkanvīns.